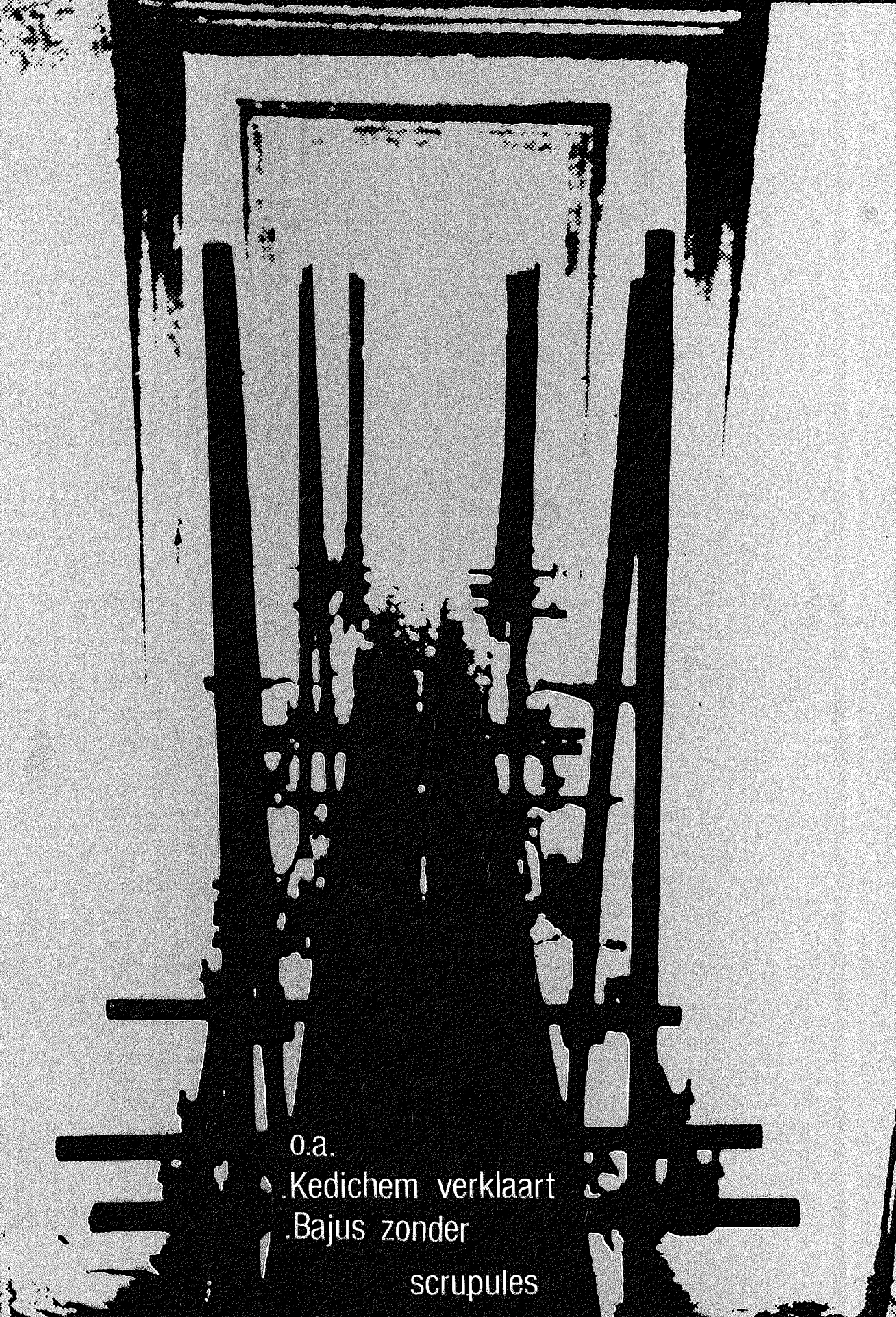

DE ZWARTE

blad voor tactiek van de verschroeiende aarde

f1 1,50
5 april

nr. **52**

o.a.
Kedichem verklaart
Bajus zonder
scrupules
Niet stemmen

Inhoud

pag 2	zie hier
" 3t/m5	Kedichem
" 6	Amnesty International
" 7	De kieswet in werking
" 8/9	en toch ga ik niet...
" 10t/m13	De bajus beschreven vanuit de bajus.
" 14	korte berichten
" 15	nog meer korte berichten
" 16	Aaaaaaaaagenda

Voor een daalder is de Zwarte te koop bij:
Ruard, de Rooie Hond, koffiehuis Blau, Madam Mikmak, de BB en andere erkende plaatsen in Den Haag

Infowinkel Alarm, Manifest, Wereldwinkel, PSP-pand, en andere plekken in Leiden

Kritiese Boekhandel en Van Gennep in Rotterdam

De drukkerij is nog steeds de Bijstand Buitenom 213 Den Haag De samenstellers zijn via de postbus en alleen s woensdags via de telefoon (070-892098) te bereiken Abo's door bezorgers langsgebracht kosten f 12,50 per tien nummers postabo's en instellingen dubbel tarief Politieke gevangenen niets Geld te storten op giro 3442401 tnv de Zwarte Leiden en svp startnummer van abo vermelden

DE LEIDSE UNIVERSITEIT DOET EEN ONDERZOEK NAAR ZWART WERKEN

Vanmiddag belde er een meisje van de Leidse Universiteit met de volgende vraag: ja, eh we zijn bezig met een onderzoek naar alternatief werk met behoud van uitkering en zwart werken met behoud van hetzelfde. Nou kreeg ik jullie adres door van M. van Korzo en wilde ik vragen of jullie ook mee willen doen. Het blijft wel anoniem hoor. Oh, dat wel nou ik zal eens overleggen met anderen, maar ik zie het niet zo zitten.

Aan dat soort onderzoeken doe je natuurlijk niet mee. Het is al de vraag wie dit onderzoek heeft gevraagd, maar één ding is natuurlijk zeker, namelijk dat het uiteindelijk bij de overheid terecht komt. En die kunnen daar dan heerlijk hun voordeel mee doen.

Als ze jou ook bellen, werk dan NIET mee! Ik ben tegen volkstellingen, maar ook tegen dit soort onderzoek, omdat het niets bijdraagt aan je eigen bezigheden en alleen maar TEGEN je gebruikt zal worden.

Geen grond voor ontruiming!

Het kraakpand Hal 5 in Haarlem wordt bedreigd met ontruiming. De gemeente wil de boel slopen om de dan vrijgekomen bouwgrond te verkopen aan de Rijksgebouwendienst (waar hebben we die naam ook al weer gehoord?). Ze hebben alweer behoefte aan nieuwe kantoorruimte. Dit terwijl er hierdoor juist kantoorruimte leeg komt te staan, door bijvoorbeeld de trek van het arbeidsburo vanuit het kantoor Brinkman naar het nieuw te plannen kantoor. Opmerkelijk is dat de rechter beslist tot ontruiming zonder spoedeisend belang. Het pand moet ontruimd worden om de gemeente in de gelegenheid te stellen grondmonsters te nemen, iets waar de bewoners al toestemming voor gegeven hadden. Oftewel: geen vrijwillige ontruiming!

Voor meer info lees de volgende Zwarte of bel Dick 023-358738

Wanneer de gemeente niet het hoger beroep wil afwachten, dreigt ontruiming vanaf 15 april.

Kopy naar postbus 10233 Den Haag of naar de Bijstand, Buitenom 213 Den Haag of infowinkel Alarm Korte Mare 24 Leiden of Macula Laag Boskoop 56 (waar ?) of JB Turfmarkt 123 Gouda of Kritiese Boekhandel in Rotterdam of Angora in Haarlem maar helaas niet meer in het CLD sinds 11-3.

Kraakkafe en Wereldwinkel in Delft. Binnenkort ook bij de BVD (voormalig CLD woonpaleis).

en verder in de polder bij Gouda en Boskoop, in Amsterdam bij Sjako en Atheneum, in Utrecht bij de Rooie Rat, in Arnhem bij de Rooie Arnhemmer en in Groningen bij Slagerzicht. Tenslotte ook in Haarlem bij Agora.

6 februari. Een knokploeg van topambtenaar Voogd tracht een etage in de tweede Jan Steenstraat te ontruimen. Onder de knokkers Ton H. en een osl-lid.

1 maart. Een knokploeg slaat op de Looiersgracht met veel geweld een pas gekraakte etage leeg. Veel gewonden en een jongen moet geopereerd worden en krijgt een metalen plaatje in z'n arm.

2 maart. Voor de vierde keer in twee maanden tijd wordt in het opvanghuis voor ex-gedetineerde s'-nachts brand gesticht. Voorafgaand aan de branden zijn rassistische pamfletten in de buurt. Voor de mensen van het huis is duidelijk dat achter deze pamfletten een achterbuur met centropartij-ideeën schuil gaat. Het is een wonder dat bij de brandstichtingen nog geen gewonden gevallen zijn. De politie weigert serieus onderzoek naar de mogelijke betrokkenheid van de C. P. te doen.

In de weken voorafgaand aan de verkiezingen wordt er meerdere malen geprobeerd via de rechter een verbod te krijgen op fascistische partijen. Tevergeefs echter, Centropartij, Centrumdemocraten, Nederlands Herstel en zelfs de ronduit nazi-partij van Glimmerveen mogen meedoen aan de verkiezingen.

Het geweld neemt toe! De politiek zwijgt! De rechterlijke macht toereert het fascisme!

19 maart. In vijf plaatsen worden fascistenaars legaal in de gemeenteraad gekozen. Depolitieke partijen beperken zich tot wat zwakke commentaren en veroordelen bij voorbaat elke directe actie tegen C. P. of ander tuig.

FUSIEKONGRES CP EN CD

Afgelopen zaterdag 29 maart. Het lekt uit dat op die dag in de buurt van Utrecht een verzoeningscongres tussen de C. P. en de Centrumdemocraten van Janmaat zal plaatsvinden. Op de vergadering zal de kandidatenlijst voor de tweede kamerverkiezingen opgesteld worden. Alle belangrijke fascistenaars zijn dan ook aanwezig; Janmaat Vreeswijk, Vierling en andere plaatselijke gowleiders. Alleen de tegenstanders van de verzoening zijn niet uitgenodigd. Zij zullen later laten weten dat het daarom ook geen officiële C. P. vergadering was. Een jaar geleden werd het laatste C. P. congres in Boekel ook al verstoord. Sindsdien hebben ze het niet meer aangedurfd om grote vergaderingen uit te schrijven. De fascistenaars waren daarom voorzichtig te werk gegaan. Slechts een kleine groep wist waar het congres gehouden werd. De rest moest verzamelen bij het FC-Utrecht stadion de Galgenwaard. Daar pas kregen ze te horen waar de vergadering was.

Telefoontjes gaan door het land om mensen te mobiliseren om het congres te verstoren. Vooral na de laatste weken is voor veel mensen de maat vol. In Boekel was zonder veel geweld het congres uiteengejaagd. Een rookbom naar binnen en de fascistenaars kozen het hazenpad.

Ik twijfel of ik er naartoe ga maar eigenlijk ook niet. Als we nu al onze angst laten winnen dan zijn we dade-

lijk nergens meer veilig voor ze. Ik ben gelukkig niet de enigste die er zo over denkt. Hoewel het paasvakantie is en de meesten pas kort te voren gewaarschuwd zijn komen er zo'n 200 mensen naar het verzamelpunt. De stemming binnen is gespannen. Een confrontatie in de polder waar niemand van ons de weg kent lijkt me niet slim. De verstoring van de vergadering moet naar mijn idee tot doel hebben dat de fascistenaars er vandoor gaan zonder al teveel schermutselingen. Op de voorvergadering op het verzamelpunt blijkt dit niet voor iedereen hetzelfde te liggen. Er wordt gesteld dat iedereen zelf maar moet bepalen of hij of zij de confrontatie wil aangaan of niet. Na wat er de afgelopen tijd gebeurt is wordt de verstoring voor sommigen een mogelijkheid om tot een eindafrekening met de fascistenaars te komen.

HOTEL COSMOPOLIET

Door de nogal opvallende manier van voorverzamen en de vele openlijke telefoontjes dacht ik toen dat we ons eigenlijk niet zo hoeft druk te maken over een confrontatie met de fascistenaars. . . maar wel met de politie. Als de fascistenaars slim geweest waren hadden ze de politie assistentie gevraagd. De politie had dan het vuile werk kunnen opknappen.

Onderweg bleek echter niets van politie-aandacht en bij het hotel aangekomen stond er een surveillance auto. Even werd er nog gepraat met de eigenaar geflankeerd door wat zware jongens. Zijn standpunt was duidelijk hij bepaalde zelf wel wie hij in huis haalde. Er werd nog wat gescholde toen de eerste ruit inging. Vanuit de politiewagen wordt opgeroepen rustig te blijven anders zullen ze optreden. Niemand let echter op hen. De meesten ruiten liggen er dan snel uit. Niemand van ons gaat echter naar binnen ook al omdat er van binnenuit met asbakken gegoid wordt. Het gaat vervolgens heel snel. Rookbommen gaan naar binnen maar hebben niet het gewenste effect. De fascistenaars blijven in het pand omdat ze bang waren naar buiten te komen. Plotseling zijn er op een plek vlammen te zien. Op dat moment gaat iedereen vrijwel automatisch terug naar de busjes deels verbijsterd en verward. In de bus was iedereen stil. Als je achter om keek in de bus was het al een grote vlammenzee. Als de fascistenaars op de eerste etage niet weg gekund hebben zijn er zeker gewonden gevallen staat voor mij op dat moment vast. In de chaos zijn we ook nog iemand kwijt geraakt en voor anderen busjes zal dat niet anders zijn. Ik wist van te voren dat het een klote dag zou worden maar dit. . . .

Ver weg van Kedichum zitten we uit te puffen en te wachten in de hoop weer voltallig naar huis te gaan. Langzaam begint echter duidelijk te worden dat we mazzel gehad hebben door weg te komen. Zowat de helft is niet zo gelukkig geweest als wij. Een deel van de kolonne is vanuit Leerdam hoogst waarschijnlijk de

aansluiting verloren met de voorste bussen. Zij kwamen pas aan toen de boel al in lichterlaaie stond. Ongeveer gelijktijdig met de politie en brandweerversterking. Geholpen door polderbewoners werden zij op de smalle dijk ingesloten. Dat de polderbewoners als hulpherrifs optraden had de duivelse goedkeuring van de politie. Nu was het ook niet leuk voor hen dat het enigste kafe in de wijde omtrek waar je naar toe kan ineens in de as wordt gelegd. Het was dus ook min of meer hun ontmoetingsplek die in de fik stond. Geen van hen verdedigde ook de fascistenaars, het ging allen om het kafe. De paniek stond in hun ogen te lezen en in van die van de politie. Als uitlaat werden een aantal mensen flink in elkaar geslagen die toch al niet meer konden wegkomen.

Voor mij is na dit alles de kater groot. Natuurlijk fascistenaars mogen zich niet organiseren maar voor wraakacties moet je zo'n massale actie niet misbruiken. De fascistenaars zaten als ratten in de val. Het hotel vol rook, achter hun de Linge en buiten een grote groep mensen die deels bewapend met stokken ook niet van zins was hun een uitvlucht te bezorgen.

Maar had het anders kunnen verlopen ik dacht eerst wel. Wij waren in de meerderheid, veruit. Wij hadden de dreiging alleen moeten gebruiken om ze tot vertrekken te dwingen. Anderen zeggen echter dat duidelijk was dat dreiging alleen hen niet had bewogen weg te gaan. De brand veranderde echter alles. Die was niet meer beheersen nog door ons nog door de fascistenaars.

Zonder brand was het misschien net zo erg geweest. Buiten was het dan zeker tot een treffen gekomen tussen politie, fascistenaars en anti-fascistenaars.

De verwarring blijft ook nu nog na een paar dagen in mijn hoofd hangen. Ik moet denken aan de mense die vast zitten en misschien in elkaar geslagen zijn maar ook aan die vrouw die haar been geamputeerd is. Zij is de secretaresse van Janmaat en zal daarom zelf ook wel niet zo'n frisse ideeën hebben maar dit wens ik haar niet toe, nóg ieder ander. Ik voel me er medeverantwoordelijk voor en dat is geen fijn gevoel. Maar dan denk ik weer dat degene die echt verantwoordelijk zijn op het Binnenhof en in de hoge raad zitten. Zij tolereren de fascistenaars zodat ze zich kunnen organiseren. Zij weten dat confrontaties als deze daar het gevolg van zijn. Zij weten dat als gevolg van de openlijke fascistische propaganda buitenlanders, flikkers, krakers en noem maar op het slachtoffer zullen worden en al zijn. Op de TV zullen zij, onbesmettelijk in het pak, echter verkondigen dat zij de enigste bestrijders van het fascisme zijn. De gore laffaards of nog erger.

"TIJDENS DE AKTIE BRAK BRAND UIT"(uit de eerste ANP-melding over Kedichem)

Dat er gedurende de aktie tegen de fusievergadering van Centruumpartij en Centrumdemokraten brand uit is gebroken, is tot nu toe het enige feitelijke verband, dat gelegd kan worden. Bewijzen, dat de brand door aktievoerders is gelegd, zijn er tot nu niet. Er zijn slechts verdachtmakingen van de kant van de burgemeester en politie van Leerdam en justitie, dat brandbommen gebruikt zouden zijn. Bewijs daarvoor zouden twee jerry-cans spiritus zijn. Maar wat voor bewijs? Want die spiritus is blijkbaar in de auto gebleven, dus niet gebruikt. Daarnaast verdachtmakingen van CP/CD-ers, die beweren dat er "fosforbommen" gebruikt zouden zijn. Maar wie wil afgaan op verklaringen van fascististen, die er - evenals de autoriteiten, die de vergadering toelieten - alle baat bij hebben de aktie in diskrediet te brengen? Sporen van brandbommen, "fos-

forbommen" zijn niet gevonden en, als ze er al waren, zijn ze met de sloop van de hotelresten uitgewist. Daarom is het infaam de brand in de schoenen van de aktie voerders te schuiven. Over het wettelijk vereiste brandrapport (= officiële verklaring van de brandweer over de gang van zaken) is nog met geen woord gerept. Ook verbaast het ons, dat niemand de vraag stelt: "Zaten de CP/CD-ers er soms achter?"

Daarom is het verkeerd op dit moment van "een uit de hand gelopen aktie" te spreken, zolang niet duidelijk is wie/wat voor de brand verantwoordelijk is te stellen en wat het effect van de door de aktievoerders gehanteerde middelen (rook) is. Bovendien staat de brand en de daarmee samenhangende slachtoffers in geen verhouding tot de gruwelijke dimensies van het fascisme. Hierbij doelen we niet alleen op gebeurtenissen van ruim 40 jaar geleden, maar ook op alle fascistiese aanslagen (tegen buitenlanders, kraakpanden, onlangs een opvangcentrum van ex-gedetineerden (Huis Art. 26 in A'dam) etc etc).

++++

Tot zover over de brand, nu de aktie: die vinden wij noodzakelijk en geslaagd.

Nog nooit was een aktie als deze tegen fascisme zo noodzakelijk. Het ging hier om het eerste kongres van de CP sinds Boekel '84. Na dit - ook door anti-fascisten afgebroken - kongres, ontstond een breuk in de CP. In Kedichem wilden de fascististen de breuk CP/CD lijmen, met andere woorden de fascistiese beweging organisatories versterken. Noodzakelijk ook, omdat fascisme een vaste plaats binnen het nederlandse politieke bestel heeft gekregen. Dit blijkt uit de commentaren in de media na de aktie. Bv Trouw op 1 april: "Het principiële punt is duidelijk. Men kan het betreuren of niet, maar de Centruumpartij is een bestaande werkelijkheid in Nederland." Dit blijkt ook uit de uitspraken van burgemeester Corporaal van Leerdam/Kedichem, dat het enige argument tegen het CP-kongres verstoring van de openbare orde door anderen zou zijn geweest. Bovendien werd de vergadering door de autoriteiten beschermd

met een paar smerissen voor de deur, maar vooral door de vergadering geheim te houden; ook hun was duidelijk dat de zaak het daglicht niet kon verdragen.

Gemeten aan de noodzaak, om deze belangrijke fascistiese bijeenkomst onmogelijk te maken, zeggen wij dat deze aktie geslaagd is.

De commentaren van de Korporaal van Kedichem, de burgerlijke media etc. geven aan dat fascisme een vanzelfsprekendheid is geworden in de "burgerlijke democratie" (met recht op bescherming). De boude akseptatie van de fascististen zal nu een diskussie moeten losmaken over hun positie binnen het politieke bestel (de burgerlijke media inbegrepen).

De rol die de burgemeester van Leerdam heeft gespeeld maakt duidelijk, dat de overheid fascisme bewust ondersteunt - door niet alleen vergaderingen toe te laten, maar ook aktief eer. vlekkeloos verloop van fascistiese bijeenkomsten te bevorderen door ze aan een publieke diskussie te onttrekken.

Dit wordt mede door de aktie aan het licht gebracht en kan nu dus ook in de openbaarheid bediskussieerd worden.

++++

Op één punt dreigt de aktie te mislukken. In tegenstelling tot andere landen bestaat in Nederland nog een relatief "nauwe" band tussen groepen die radikaal verzet bieden en groepen die binnen de grenzen van het systeem opereren (bv. de verhouding Onkruid - gematigde vredesbeweging). De twijfels die wij nu aantreffen in de beweging over de aktie worden mede bepaald door de band, die door velen vanzelfsprekend wordt gevonden, met (ver)burgerlijk(t)e instanties en media. Hun behandeling en inschatting van onze akties is daardoor voor velen in de beweging maatgevend.

Met de aktie in Kedichem is een uiterst teer punt aangesneden: de meer of minder akseptatie van fascisme in het politieke leven. Dat de burgerlijke media daarop niet anders dan negatief kunnen reageren, omdat ook hun opstelling tov. fascististen aan de kaak wordt gesteld, is te verwachten, maar mag ons niet uit het lood slaan.

Immers heeft de band die de burgerlijke instanties met de beweging onderhouden in belangrijke mate tot doel hebben om verzet te kanaliseren; dit wil zeggen, dat er ruimte geboden wordt voor akties, die in te passen zijn (in zoverre ze stroken met de normen die door die instanties hooggehouden worden). Maar dat wil ook zeggen

dat akties zover ze niet stroken met die burgerlijke normen, als kwalijk worden voorgesteld. De band die de beweging heeft met de burgerlijke media zaait in het laatste geval verdeeldheid, doordat ook mensen in de beweging een aantal van die normen nog niet overwonnen hebben (zoals dat "geweld" "fascisties" is). Hierdoor bepalen de burgerlijke media voor een groot deel diskussies die binnen de beweging gevoerd worden. In plaats van diskussies te voeren, die door de burgerlijke media zijn opgedrongen, is het eerder nodig de rol van deze media binnen de beweging aan te kaarten, om onze afhankelijkheid van hen te reduceren.

++++

Hiermee hopen wij een bijdrage te leveren aan de diskussie over "Kedichem" om daarmee de strijd tegen fascisme te versterken.

KEDICHEM HAD 'T!

Kedichem

PERSVERKLARING *
PERSVERKLARING 1
PERSVERKLARING 1
PERSVERKLARING 1
PERSVERKLARING 1
PERSVERKLARING *

PERSVERKLARING

Zaterdag 29 maart 1986 hebben wij een akte ondernomen tegen de Centruumpartij. Het doel was het verstoren van een belangrijke vergadering. Deze was belegd om een fusie tot stand te brengen van de Centruumpartij en de Centrumdemocraten. Aanwezig waren Janmaat, Vreeswijk en andere kopstukken, geruggesteund door een knokploeg.

Fascisten mogen nooit de gelegenheid krijgen om zich te organiseren. Daarom zijn zaterdag uit het hele land mensen naar Kedichem gegaan om dat te verhinderen. We hebben de fascistische letterlijk uitgerookt. Dat hotel Cosmopoliet daarbij in vlammen opging was geen opzet. Als er ook niet-fascisten zouden zijn verwond, betreuren wij dat.

Fascisten mogen nooit de gelegenheid krijgen om zich te organiseren en wie daartoe gelegenheid geeft, collaboreert.

Hotelier P. in den Eng heeft gecollaboreerd. Burgemeester Corporaal van Leerdam (Kedichem) had de vergadering kunnen en moeten verbieden. In plaats daarvan gaf hij de fascistische politiebescermering. Hij zag er een "gewone" democratische gebeurtenis in en wilde niet weten dat fascistische vergaderen over onderdrukking, diskriminatie en uiteindelijk over vernietiging van mensen. Verder had Corporaal er niet de minste moeite mee om ons te bestempelen als moordenaars van de democratie en onze methoden als fascistische. Welnu, als het democratische is om fascistische in de gelegenheid te stellen hun misdaden te organiseren, dan is zo'n democratie al lang ten dode

opgeschreven. En als een burgemeester fascistische vrijuit laat gaan, terwijl hij de anti-fascisten uitmaakt voor fascistische, dan vragen wij ons af of Corporaal een (heimelijke) sympatisant van de C.P. is.

Fascisten gedogt men in Kedichem en Leerdam, tegen anti-fascisten organiseert men een klopjacht. In een razzia werden zaterdag 75 van ons aangehouden en op volstrekt willekeurige gronden gearresteerd. Dat zal voor ons geen belemmering zijn om door te gaan met de bestrijding van het fascisme. Fascisten hebben geen recht van spreken, geen recht van vergaderen, geen recht van bestaan. Elke manifestatie van fascisme, op straat, in de gemeenteraad, in het parlement, in de vergaderzalen, in publikaties, hoe of wanneer dan ook, zullen wij onmogelijk maken.

De aktievoerders van 29 maart.

Kedichem

PERSVERKLARING *
PERSVERKLARING 2
PERSVERKLARING 2
PERSVERKLARING 2
PERSVERKLARING 2
PERSVERKLARING *

HET IS EEN SCHANDAAL !!!

Afgelopen zaterdag, 29 maart, hebben wij, anti-fascisten een fusievergadering van de CP en de CD verstoord. Het is een schandaal dat in een land als Nederland fascistische partijen legaal kunnen vergaderen, gedeckt door de overheid. Dit, terwijl deze partijen sinds hun oprichting vele gewelddadige voorbeelden van hun kwalijke denken hebben gegeven. Denk bijv. aan de lafhartige moord op Kerwin Duinmeyer, akties tegen buitenlanders en homoseksuelen.

Ook politiek anders georiënteerden konden regelmatig rekenen op aanvallen vanuit deze rechts-extremistische groeperingen.

Het doel van de CP is een sterke totalitaire staat met een centraal gezag, waarin alleen zij het voor het zeggen hebben en waar dus geen discussie, laat staan anders denken en handelen mogelijk is. Iedereen onderworpen aan de wil van een kleine groep van machtswellustelingen.

Dit zal niet gebeuren !

Daar waar de overheid doelbewust een voedingsbodem voor racisme creëert, waarop dit soort lieden en hun organisaties kunnen gedijen, blijft maar één mogelijkheid over: zelf akte ondernemen tegen deze voor iedereen bedreigende ontwikkeling. Wij wachten niet tot het te laat is.

Diegene of die groep die een akte organiseert of onderneemt, bepaalt zelf de door haar gehanteerde middelen.

Wij stellen dat niet de heersende moraal, maar de effectiviteit van de middelen doorslaggevend is.

Hoe had de zéér effectieve akte tegen de CP en degenen die haar onderdak verlenen voorkomen kunnen worden? Simpelweg door fascistische organisaties te verbieden. Maar meer nog door het met racisme doorspekte overheidsbeleid

(denk o.a. aan het uitgeholde asielrecht) overboord te gooien! Jammer genoeg is er maar weinig hoop op verbetering, dus akties blijven noodzakelijk.

Wij, de radikale anti-fascisten, waarschuwen de overheid maar ook zaaleigenaren en andere collabora-

teurs ervoor dat indien zij medewerking verlenen aan extreem-

rechtse groeperingen, zij ook doelwit worden van akties. Overigens zijn de gebeurtenissen in Kedichem voor herhaling vatbaar !

Het is een schandaal dat 72 anti-fascisten gearresteerd zijn, terwijl fascistische "ongestoord" hun gang kunnen gaan. Daarom alle arrestanten onmiddellijk vrij !

Aan de akte van de afgelopen zaterdag hebben groepen mensen uit het hele land deelgenomen, dus er kunnen nog meerder verklaringen volgen.

Radikale anti-fascisten

AMNESTY INTERNATIONAL

De Leidse politie wil op de zijmuur van haar nieuwe buro een wandschildering laten aanbrengen met als thema 'mensenrechten'. Hiervoor heeft zij de hulp van Amnesty International, afdeling Leiden gezocht en.... gekregen.

In "Wordt Vervolgd", het maandblad van Amnesty, stelt AI-medewerker Jos Haverkort het "een leuk verzoek" te vinden. "Toch aardig, dat Amnesty in Nederland zelfs al op een politieburo kan!" vervolgt hij in de editie van februari 1986.

De contactpersoon van Amnesty afdeling Leiden vond medewerking aan het politieplan prima, omdat het "kenmerkend mogelijk" is om hier in Leiden op het politieburo aandacht aan Amnesty te besteden en om "agenten en publiek met de problematiek van de mensenrechten te confronteren".

Met die mensenrechten zou het volgens de contactpersoon in Nederland wel in orde zijn. Daarbij roemde hij commissaris Mostert als "voorbeeldige politiechef".

Van beroerde ervaringen met de politie in Leiden had hij nog nooit gehoord.

Dat er in Leiden een klachtenburo voor excessen van de politie bestaat, heeft hij ook nooit gehoord. De jaarverslagen van het klachtenburo, waarin veel voorbeelden van bruto politieoptreden staan, en de onlangs verschenen brochure "Het is hier geen hotel", zijn hem geheel onbekend.

Duidelijk is, dat Amnesty afdeling Leiden zich over de tegenwoordige gedragingen van de politie uitsluitend heeft laten voorlichten door de Leidse politie zelf.

Over de muurschildering wilde de zegsman verder niets loslaten; "het zal 'n verrassing zijn". Een sinistere verrassing dan!

De afdeling Leiden van AI heeft door dermate onzorgvuldig optreden een grove misstap gedaan en geeft door haar zegsman blijk van enorme naïviteit: -alleen afgaan op praatjes van commissaris Mostert over hoe hoog mensenrechten in zijn vaandel staan geschreven. (Ooit een agent horen zeggen, dat mensenrechten hem koud laten?)

-"dat 't misschien wel cynies t.o.v. slachtoffers van politieoptreden zou kunnen zijn", aldus de zegsman, "maar er zijn nog veel meer mensen..."

Wij zijn van mening, dat AI-afdeling Leiden nooit op het politieaanbod had mogen ingaan, al vanwege het feit, dat ze nauwelijks geïnformeerd was. AI-afdeling Leiden ziet ondanks deze blunder en ondanks alle redenen, die in de open brief verder zijn aangevoerd, geen reden tot heroverweging. Daarom deze OPEN BRIEF aan AMNESTY INTERNATIONAL - NEDERLAND.

Ondertekend werd tot nu toe de brief door:

Kraakoverleg Leiden, gezamenlijke Kraakgroepen Amsterdam, Pandenoverleg Den Haag, Infowinkel Alarm, Frontline, Raaboekehandel Rooie Hond, BB, Emmaus, Komitee Jongeren Huisvesting.

Wij vragen jullie, deze brief te ondertekenen en telefonies te melden aan het redactieadres van de Zwarte, om op deze manier druk uit te oefenen op AI-NL, de uiteindelijk verantwoordelijke, en om zo de medewerking van AI aan de muurschildering ongedaan te maken.

Info-winkel Alarm
Korte Mare 24, Leiden

of Postbus 225, Leiden

of 070 - 89 20 98

of 071 - 14 90 81

Amnesty International - Nederland
Keizersgracht 620
1017 ER Amsterdam

OPEN BRIEF AAN AMNESTY INTERNATIONAL NEDERLAND

Amnesty International, afdeling Leiden werkt op initiatief van de politie mee aan een muurschildering op het Leidse hoofdburo van politie.

Bij het beraad over de muurschildering, die als thema 'mensenrechten' heeft, en bij het stand komen van het uiteindelijke ontwerp is de plaatselijke AI-groep nauw betrokken geweest. En volgens een woordvoerder van AI is het landelijk sekretariaat hiermee in goed overleg gegaan.

Deze gang van zaken verontrust ons en de medeondertekenaars van deze brief ten zeerste. Wij zijn van mening, dat AI op deze manier haar onafhankelijke positie in gevaar brengt, die noodzakelijk is voor het krities volgen van schendingen van mensenrechten door - veelal - overheidsorganen, zoals politie en leger, overal in de wereld, dus ook in Nederland.

Amnesty International wil boven de partijen staan; door haar medewerking te verlenen aan het tot stand komen van een muurschildering, waarvan de Leidse politie uiteindelijk de opdrachtgever is, wordt sterk de indruk gewekt, dat AI zich voor de kar laat spannen van een instantie, die ze juist scherp in de gaten zou moeten en ook willen houden.

Het gaat niet aan, dat AI haar visitekaartje aan de muur van een politieburo hangt, als zou de politie in Nederland vroeger, nu en in de toekomst zonder excessen en schendingen van mensenrechten optreden of opgetreden zijn. De medewerking door AI aan de wandschildering kan als bewijs van goed gedrag voor de politie gezien worden. Het zal door de politie zelf als argument gelden tegen de talrijke kritiek, die er op haar functioneren alom leeft; een aardige verfraaiing van haar imago dus.

Het argument van de Leidse woordvoerder van AI, Jeroen van Routen, "dat de Nederlandse politie er is om schending van de mensenrechten te voorkomen", staat in schril contrast met: *het feit, dat AI in Londen een onderzoek heeft ingesteld naar de gedragingen van de Amsterdamse politie,

*de publikaties van ondermeer klachtenburo's en het NJCM over het wangedrag van de politie en

*de ervaringen van velen, die in Nederland op politiek gebied actief zijn.

De muurschildering zal bovendien een bijzonder pijnlijke ervaring zijn voor al die mensen, die in het Leidse politieburo mishandeld of onterecht vastgehouden worden, zoals al herhaaldelijk in het verleden is voorgekomen.

Door mee te werken aan de muurschildering op het politieburo in Leiden dreigt AI tot deksel van de doofpot te worden, waarin nu klachten en kritiek over politieel geweld verdwijnen. De dood van Hans Kok, Hmidou Takrifa en vele anderen in Nederlandse politiecellen zijn nog steeds niet opgehelderd.

Deze redenen richten wij het dringend verzoek tot AI, zich van haar eerder verleende goedkeuring aan de samenwerking van haar afdeling Leiden met de Leidse gemeentepolitie inzake de muurschildering op het nieuwe hoofdburo openlijk afstand te nemen en de samenwerking, zoverre die nog gaande is met de politie, onmiddellijk af te breken, om soortgelijke misstappen in de toekomst te voorkomen.

REGIME ZONDER SCRUPULES

DE BAJUS

BESCHREVEN VANUIT

DE BAJUS

Beperking
Ik kan in dit stuk niet alle infor-
matie verwerken die er bestaat
over de gevangenis als represie-
apparaat, isolatie, repressie-
logiese oorlogvoering en de poli-
tiek ontwikkelingen die m. i.
tot de invoering van harder beleid
t. o. v. met name politieke gevangene-
nen zullen leiden. Ook besteed ik
verder geen aandacht aan de m. i.
groterdeels maatschappelijke oor-
zaken van "herhalingscriminaal-
iteit". Aan het einde van dit arti-
kel staan een aantal titels van

boeken die wat dat soort dingen
betreft de moeite van het lezen
waard zijn.
De Boschpoort is een gevangenis
voor zgn. kortgestraften: de ge-
middelde straf tijd bedraagt 6 we-
ken. Maar vergis je niet, door al-
lerlei regeltjes kunnen ze je net
zo makkelijk een jaar hier hou-
den. De twee van Breda hebben
ook de twijfelachtige eer hier te
mogen vertoeven. Mensen die hier
terecht komen worden voor het

overgrote gedeelte door justitie
als lastig bestempeld. Er zitten
hier 144 gevangenen verdeeld
over de 4 ringen die de koepel
ingrijpende verbouwing gaande.
Hierdoor hebben enkele gevangene-
nen de kans gezien te ontsnappen.
en is de actieve recreatie afge-
broken.

EN TOCH GA IK NIET

In de vorige Zwarte konden we een opmerkelijk pleidooi vinden voor het wél gaan stemmen. Moet kunnen. Maar ik ga toch maar niet.

Ik heb me nooit zo bezig gehouden met pleidooien om niet te gaan, omdat wél gaan een wat vreemde bezigheid is die ik ieder wel gun en pleidooien om wel te gaan heb ik ook nooit zo gehouden ondanks een "kariere" als PSP-lid en zelfs plaatsen op lijsten. Als "bons" heb ik eenmaal in een verkiezingsforum gezeten en ook daar verteld dat ze voor mij niet hoeven te gaan stemmen. Mijn reactie op het stuk van Ben zal geheel in die traditie ook weer geen pleidooi voor "wel" of "niet" gaan stemmen zijn. Dat heeft te maken met de waarde die je toedicht aan ons "parlementaire systeem".

Het deugt niet

Het economies systeem waar wij mee schijnen te moeten leven is fout, dat weten we nu wel. Of zet anders op een willekeurige avond het journaal maar aan. Dan weten we ook dat het systeem wereldwijd fout is: het kapitalisme in een hoger stadium, het "imperialisme". Het kapitaal, die mijnheren met hoge hoeden en dikke havannaas, buit uit en onderdrukt. In de derde wereld wat meer dan in de tweede of de eerste. Het manipuleert met voedsel en energie, voert oorlogen ter bescherming van zijn bronnen. Olieprijzen dalen of rijzen. Arbeidspotentieel wordt aangenomen en naar believen gedumpte. Het milieu vervuult over de grenzen heen. Afijn we weten het wel.

Ter regulering van het een en ander hebben we hier en daar in de westerse wereld, waartoe ik me nu even beperk (zonder dat ik daarmee dus aantoon dat het elders beter gaat, want sinds Yalta kan dat niet), hebben we dus wat democratische systemen variërend van Pinochet tot Baby Doc, van Marcos tot Aquino, via Mitterrand, Lubbers en Palme tot last but not least onze B-film acteur. Hier heet het het parlementair systeem. En verdomd ik zou gek zijn als ik niet zou moeten toegeven dat het p.s. echt wel wat kan regelen. Natuurlijk wel. Ben geeft in zijn artikel al wat voorbeelden. Het punt is en daar gaat Ben in zijn artikel geheel aan voorbij: hoe essentieel zijn die zaken en als ze al essentieel zijn hoe gaan de diverse "gevestigde" partijen er dan mee om.

Wat ik dus mis in Ben's artikel is de analyse, de opvatting over het economies systeem, de rol van het grootkapitaal en de diverse soorten regeringen in dat geheel. En daar draait het toch juist om.

De bestaande orde

Wat Ben doet is uitgaan van de orde die "onze orde niet is" en niet van het systeem dat niet deugt en verandert moet. Het hele pleidooi dat tenslotte uitkomt op wél gaan, omdat je anders elitair en niet solidair bent met anderen hapert daar. Het pleidooi om wél te gaan is ondanks alle reserve die Ben inbouwt tegen het systeem, uiteindelijk niets meer dan een pleidooi vóór het systeem.

Even terug naar de "macht" van het parlement. Een regeling van de euthanasiekwestie of een minimale andere keuze in de bezuinigingsdriften is natuurlijk reuze belangrijk (serieus). Maar omgekeerd bevestig je de hele orde in zijn waan en anderen en jezelf in de waan dat stemmen wel belangrijk is omdat je langs die weg wel dingen kunt veranderen. Grofweg kun je de parlementaire "problemen" verdelen in twee groepen: de ethiese problemen en de economiese problemen. De ethiese, bijv. euthanasie of abortus, of de keus voor openbaar of bijzonder onderwijs zijn in principe zaken die je los van de economiese orde kunt regelen, ware het niet dat de handlanger van het kapitaal de christelijke moraal-terroristen, hier ingrijpen. Maar wellicht kun je die wegstemmen. Maar in het algemeen is vrijwel alles onder de economiese problemen te rangschikken: emancipatie, bezuinigingen, ingrepen in de sociale zekerheden, onderwijs, het leger en zelfs de sport (goede arbeidskrachten en soldaten vereisen een goede lichamelijke opvoeding: rara waarom zou Deetman er nu minder waarde aan hechten).

Verelendung

Ik ben geen voorstander van de "verelendings-theorie". Het handhaven en waarden van de economiese wanorde en z'n democratische systemen veroorzaakt die "verelendung" wél en onder druk van

de publiciteit wordt daar dan sporadisch wat aangedaan met bijv. voedselhulp. De binnenlandse hulp, zoals eenmalige uitkeringen en uitkeringen zowiezo hebben een puur economiese achtergrond. Koopkracht enzo, om mijnheer Dreesman tevreden te houden. Het kapitaal ordent en herordent. De parlem enten zijn het democratische sausje, de illusie dat je langs keurig geordende weg iets kunt veranderen, dat het de wil van de meerderheid is.

De illusie, de frustratie

De basis waarop Ben's pleidooi staat, toch wel een beetje geloof in het p.s., versterkt de illusie en stoelt op frustratie over het gebrek aan wezenlijke veranderingen in de samenleving. Actievoeren helpt vaak zo weinig, is zo incidenteel. Klappen krijgen, in de bak draaien, gekort worden. De keus voor geweld of een vlucht in brood en spelen. Of dan maar stemmen, misschien doe ik dan toch iets nuttigs.

De fascist

Het laatste argument dat tegenwoordig veelvuldig wordt gebruikt zijn de extreem-rechtse partijtjes. Ineens is bij iedereen, bij de twijfelaars de overtuiging er, om alleen al daarom wel te gaan stemmen. Maar waarom nu ineens wel en waarom niet ook om de VVD of het CDA of de PvdA uit de diverse parlementen te houden. Zijn die ineens zoveel beter. Nee natuurlijk, ze verpakken hooguit veel zaken wat subtieler. Maar bijv. het vreemdelingenbeleid van de grote drie deugt ook niet. Ze zijn hooguit wat groter, wat moeilijker weg te stemmen, wat geaksepteerder. Maar of je wijst het p.s. af vanwege

GEEF MIJ EEN PAAR TIENTJES, BÈEN !

Ik kan me zeer goed voorstellen dat je in Leiden op Hans La Mar stemt (psp), maar in Den Haag op de flapdrollen van Links Den Haag, die zo door de VVD worden gewaardeerd en nu ook alweer aan't onderhandelen zijn over een wethouderszetel, stem je gewoon niet (ook niet om een c.p.er uit de raad te houden). Niet, vanwege hun doorten door parlementair ingestelde houding.

PSP of PvSO

PSP of PvSO stelt Ben. Niet uit overtuiging, maar wie haalt er een zetel. Nou geen van beide.

Ik ben twaalf jaar lid van de PSP geweest waarvan zes jaar passief en daarna actief op lokaal nivo. Langzaam vreet het systeem je op, binnen de partij via het meebesturen in gewesten en partijraden. En buiten de partij omdat je je bezig gaat houden met de gemeenteraad. Pas in de partijraad werd ik ineens weer wakker toen ik het ellebogenwerk zag, waarmee de 'bonzen' op weg naar de Kamer waren. De keuzes die ze daar ineens maken. Stakingen ja, maar hoe valt dat in onze machtsvraag. Dág!

De PvSO komt voort uit diezelfde machtsdiskussie. Wel of niet samenwerken met niet alleen PPR of CPN, maar juist met de PvdA. Volksfronten bla, bla.

De PvSOers waren wat principiëler. Maar zie eens: achttien leden geroyeerd en Fred stelt weer eens z'n eigen machtsvraag. De aanbidding van de eigen belangrijkheid. De regenten en bestuurders zitten in alle partijen. En als je al gaat stemmen, moet het toch op iemand zijn die wel zeer te vertrouwen is door persoonlijke kennis of door bewezen praktijken. Noem mij hem of haar en ik zal het overwegen.

Samenvattend

Niet stemmen levert niets op, want daarvoor ga je ook niet stemmen. Wel stemmen levert voor 99,999% alleen maar een stel zakkenvullers op, die mij vier jaar later wijsmaken dat ze zoveel gedaan hebben. En de ergste zijn de pseudo-linkse partijmaniakken die serieus meedelen de wereld te willen veranderen via het p.s., maar stuk voor stuk de economiese orde de orde laten. Ik blijf gewoon thuis.

In de vorige Zwarte schreef Ben een pleidooi neer om tóch te stemmen. Hoewel ik zelf geen principiële niet-stemmenben, is het van stemmen nog nooit gekomen. Ik heb meestal wel wat beters te doen. Het is niet dat ik het Ben kwalijk neem dat hij wél stemt, van mij mag hij die keus maken. Ik neem het Ben wél kwalijk dat hij andere mensen voor elitair en onsolidair uitmaakt, wanneer zij niet gaan stemmen. Inderdaad kunnen, aldus een citaat van Ben, principes verhinderen het "juiste" (?) te doen, maak dan van wél-stemmen alsjeblieft geen principe of dogma.

Volgens Ben is er wel degelijk verschil tussen rechts en links, het kan de minima een hoop geld schelen. Zeker voor de mensen die (nog) niet het lef hebben zoals mensen als Ben, te tovertassen of te kantelen. Solidariteit met die mensen laat je dan blijken door te stemmen, ervoor te zorgen dat links een meerderheid verwerft.

Ben kleineert aldus in zijn betoog de groep mensen die niet aan zijn politieke bewustzijnsnivo kunnen tippen. Minima hebben geen lef, Amerikanen zijn dom, en linkse partijen buiten de PvdA, PSP/PSO wriemel en maar wat rond.

Bovendien voel ik, als iemand voor wie een paar tientjes best wel uitmaakt, echt geen solidariteit van Ben, wanneer hij op een partij heeft gestemd. Roep mij liever op samen met Ben te gaan kantelen of te jatten, verzet tegen macht te organiseren. Ik heb geen behoefte aan de beloftes van Bens partij, ik leef in het hier en nu. Geef mij die tientjes maar Ben, dan zal ik beloven op jouw partij te stemmen.

Wat betreft de strijd tegen extreem-rechts: ik zal zeker stemmen op dié partij die klip en klaar verklaart te zullen weigeren aan parlement, gemeenteraad of commissies deel te nemen, zolang daar fascistische deel van uit maken. Dát is mijn horzelpartij!

Aktie!

z'n versluierende funktie en dan maakt ook die ene (of wat meer) c.p.er niet uit, óf je hecht toch waarde aan het p.s.

Daarmee zeg ik niet dat nu ook de c.p. of andere viezerikken ook minder belangrijk zijn, maar uitgerekend in de parlementen vervullen ze een zeer marginale rol.

En waar ik al helemaal kotsmisselijk van wordt is het kollektieve gehuil van de gevestigde partijen over de c.p.ers in de gemeenteraden. Hier in Den Haag barst een VVDer letterlijk in tranen uit omdat er niet een communist, maar een c.p.er gekozen zou zijn. Feitelijk hoeft ik nu echt niets meer toe te voegen of te verklaren.

Wel of niet stemmen

En dan komen we weer bij de hamvraag die Ben stelde: wél of niét stemmen?

En ik zeg geen ja of nee. De vraag of partijen, welke dan ook in het algemeen een positief nut hebben beantwoord ik met nee. Daarom stem ik niet om niet mee te doen aan de grote verdoezeling.

En toch kan stemmen incidenteel wel nut hebben.

Het p.s. vervult een rol in het grote geheel en dient daarom bestreden te worden en ontmaskerd. Dat kan van buitenaf, maar soms ook van binnenuit. Door gebruik te maken van de informatie die daar circuleert. Niet een horzels-funktie of een gewetensrol, maar het doorprikken.

Maar de historie heeft uitgewezen dat er niet veel zijn die dat kunnen en dat ook volhouden, omdat eenmaal gezeten in de kamer of een gemeenteraad al gauw de illusie (al weer) dat je toch wat doet.

"Had je me maar"

DE KIESWET IN WERKING.

dat dit pas in gaat als de wettelijke meerderjarige leeftijd op 18 gesteld wordt. Tot die tijd geldt dat je voor het passief kiesrecht 21 moet zijn. Jammer dus, Manus.

LEUK OM TE WETEN.

Het hele gebeuren in het stembureau is openbaar (behalve natuurlijk als iemand zich even terug trekt, om te gaan stemmen men bij voorbeeld). Ook het tellen na - atloop. Je mag, als je dat wilt, gaan kijken of het wel eerlijk gaat. . . . . door den bezwaren worden ingebrachte kieswet art. 1. 9. 1.

STRAFEN.

Op het maken of gebruiken van valsche stembiljetten staat maximaal 6 jaar. En op het meeneemen van je stembiljet, want dat blijft bezit van de staat der Nederlanden, staat maximaal f300,- of twaalf dagen.

DRIE KANTTEKENINGEN.

Een deel van de verhalen over wat er met je stem gebeurd als je niet of ongelukkig stemt, zou verklaard kunnen worden uit het feit dat door het kiesstelsel dat in Nederland gehanteerd wordt een paar opmerkelijke effecten optreden - Het systeem van de grootste gemiddelden, dat gebruikt wordt voor het verdelen, werkt in het voordeel van de grote partijen. Als je echt wilt weten hoe dat komt, moet je dat maar iemand vragen die echt verstand van wiskunde heeft. Ik snap het wel ongeveer, maar absoluut niet voldoende om zelfs maar te leggen.

Maar dit is ook de reden dat partijen lijstverbindingen aan gaan. Dan hebben ze samen meer kans om een restzetel te halen, want samen zijn ze groter. - Er is altijd vanuit gegaan, dat moet weergevoeld worden voor de partij van de arbeid. Ofwel, bij een grote opkomst deed de PvdA het altijd wat beter. Bijkens onderzoekingen de laatste jaren is dat een sprong. Het lijkt er vooralsnog op dat er niet echt verband bestaat tussen de opkomst en de uitslagen van de vertiezingen.

- Ten slotte is het echter wel zo, dat als potentiële linkse stemmers niet gaan stemmen, dat niet alleen een verzwakking van links en dus indirect een versterking van rechts is. Dat effect werkt veel rechtsreeks, want bij de vertiezingen gaat het niet om absolute aantallen, maar om percentages van het totaal. Met andere woorden niet het preciese aantal stemmen dat een partij haalt, maar het % van het geheel is belangrijk. En dat betekent, dat als er 100 stemmen zijn en links haalt er 51 tegen rechts 49, dan wint links. Maar blijven er 4 linkse thuis, dan heeft rechts steeds 49 stemmen, maar links heeft er 51. En rechts komt dan zeggevend uit de vertiezingsstrijd.

AFSLUITENDE KREFTEN.

En zo zou er nog veel meer te vertellen zijn over vertiezingen en alles wat nu even geen zin om precies uit te zoeken wie dat waren.)

LEFFTIJD.

Speciaal voor Manus dient hier nog even vermeld te worden, dat je mag kiezen (aktief kiesrecht) als je 18 bent. Dat staat in de kieswet. Gevoerd worden (passief kiesrecht), staat in de grondwet, mag je van af je 18e. Maar daar is een aanvullende bepaling op, die zegt

Er zijn nog al wat verhalen, tabeltjes en andersoortige sprookjes en misverstanden in omliep over het stemmen en de werking van de stemmen tot zetsels. En eigenlijk is het toch vrij eenvoudig. Ik zal me hier beperken tot de vertiezingen voor de tweede kamer der Staten-Generaal zoals dat officieel heet. Vertiezingen voor gemeenteraden en provinciale staten verlopen op andere den iets anders, maar die verschillen zijn zo klein dat ze hier niet echt van belang zijn.

HET STEMMEN.

Om te beginnen heb je twee mogelijkheden: - je gaat stemmen of - je gaat niet stemmen. Als je eerst dat laatste maar even. Als je niet gaat stemmen dan tel je gewoon niet mee. Geen toestanden van niet uitgebrachte stemmen die er bij de grootste, de kleinste of de aardigste partij worden uitgebrachte stemmen zijn niet uitgebrachte en de stemmen zijn niet. Statisties gezien kan niet stemmen wel effecten hebben, maar daar kom ik aan het eind nog wel op terug.

Als je wel gaat stemmen, heb je ook weer twee mogelijkheden: - je brengt een ongelukkig stem uit of - je brengt een gelukkig stem uit. Eerst dat laatste maar weer even. Een gelukkig stem is een stembiljet waarop met rood potlood een vakje is ingekleurd. (Stemmachines laat ik hier gemarkshave maar buiten beschouwing.) Alle andere dingen die je met het stembiljet doet, zoals geen vakje rood maaken, vijf of alle vakjes rood maaken, erbij schrijven "De Bruin voor president", "Astria is heel erg lief" of zelfs "Lang leve de koningin", maaken je stem ongelukkig. Je vindt ze alleen terug in de statistiek onder het kopje "ongelukkig stemmen" en verder geldt er het zelfde voor als voor niet uitgebrachte stemmen: ze tellen niet mee.

HET VERDELLEN VAN DE ZETELS.

Wat we na het voorgaande over hebben, zijn de gelukkig uitgebrachte stemmen. Die worden geleid per lijst en per lijst wordt geleid hoeveel stemmen iedere kandidaat afzonderlijk heeft gehaald. Dat laatste is van belang voor het eventueel toekennen van voorkeuzetels, maar ook daar kom ik later nog op terug.

Het aantal gelukkig uitgebrachte stemmen (ongeveer 9 miljoen) wordt gedeeld door het aantal te verdelen zetels (150) Dat sommetje levert de kiesdelers op en dat is dan het aantal stemmen dat je moet hebben om een zetel te halen. De kiesdeler is dus ongeveer 60,000 stemmen.

Die kiesdeler is (bij de tweede kamer) te gelijk ten minste 1x de kiesdeler in dat je ten minste 60,000 stemmen moet halen om in de kamer te komen. Heb je dat niet dan doe je verder niet. Heb je dat niet dan doe je verder niet. Meer mee. Zo, dat ruimt heel wat splinters op. Overigens, in Duitsland is de kiesdrempe 5% van de gelukkig uitgebrachte stemmen. Dat ruimt nog veel meer op.

(Voor de gemeenteraden geldt deze kiesdrempe niet. Mede daarvoor ont

stond in Den Haag dat gedoe met de CP) Nu gaan we voor iedere partij kijken hoeveel maal die de kiesdeler heeft gehaald en zoveel zetels krijgt die partij. Ten minste, om mee te beginnen. Want er blijven zo natuurlijke nog wel 1 aantal zetels over (b.v. van de partij en die de kiesdrempe niet gehaald hebben en ook de andere partijen hadden natuurlijk nog wat stemmen over).

RESTZETELS.

Het verdelen van deze restzetels, zoals ze genoemd worden, is de volgende stap. Ze gaan nu echt ingewikkeld doen, dus even bij de les blijven. Op papier geven ze alle partijen er nu één zetel bij. En dan kijken ze hoeveel stemmen iedere partij gemiddeld per zetel heeft. Ze delen dus het aantal bezaalde stemmen door het aantal zetels (dat de partij nu op papier heeft. De partij die nu het grootste gemiddelde heeft, krijgt de eerste restzetel. Over het algemeen zijn er meerdere restzetels te verdelen. Dus zebeginnen dan weer vrolijk opnieuw, iedere partij (dus ook die kind die niet al een restzetel heeft gekregen) krijgt er op papier één zetel bij en dat wordt dan weer gedeeld en wie het grootste gedeeltemiddelde heeft, nou ja, je snapt het wel.

En dat doen ze dus net zo vaak als er restzetels zijn. Dat betekent dus dat één partij ook meer dan een restzetel kan halen en in de praktijk gebeurt dat ook regelmatig.

De partijen die minder dan éénmaal de kiesdeler hadden en dus om te beginnen al geen zetel kregen, doen met dit verdelen van restzetels niet mee. Van daar: de kiesdeler is ook kiesdrempe.

VOORKEURSTEMMEN.

In plaats van op nummer 1 van een lijst te stemmen, kun je je stem natuurlijks ook aan een lager op de lijst geplaatste geven. Een voorkeurstem. Het is een aardige daad om b.v. op een vrouw te stemmen, omdat je van mening bent dat er meer vrouwen in de kamer moeten komen. Maar het effect ervan is vrijwel altijd nihil. Om zeker te zijn dat iemand op basis van voorkeurstemmen gekozen wordt, moet die iemand de kiesdeler halen, dus pakweg 60,000 stemmen. Een andere mogelijkheid om voorkeurstemmen in de kamer te komen, gaat als volgt: als je niet met een gekozen bent en je partij krijgt een restzetel, dan is die restzetel voor jou als je de helft van de kiesdeler hebt aan voorkeurstemmen. Dat doet doe met voorkeurstemmen niet echt werkt blijkt wel uit het feit dat er sinds de oorlog in Nederland maar twee keer iemand op voorkeurstemmen in de kamer is gekozen. (Maar ik heb nu even geen zin om precies uit te zoeken wie dat waren.)

Speciaal voor Manus dient hier nog even vermeld te worden, dat je mag kiezen (aktief kiesrecht) als je 18 bent. Dat staat in de kieswet. Gevoerd worden (passief kiesrecht), staat in de grondwet, mag je van af je 18e. Maar daar is een aanvullende bepaling op, die zegt

DOEL. BEN.

eind kan natuurlijk niet. Een of twee pakkende kreken aan het moeten voeren.

Tja, want een verhaal zonder ten minste een mooie uitvinding, ze zouden het in Maan bedenkt allen wel. Democratie is geven.

wachten tot hij als strip wordt uitgegebruikt betreft kun je inderdaad beter boeiende lektuur. Alleen wat het taal- daarmee samenhangt. De kieswet is ten zijn over vertiezingen en alles wat En zo zou er nog veel meer te vertellen zijn over vertiezingen en alles wat nu even geen zin om precies uit te zoeken wie dat waren.)

7

dat dit pas in gaat als de wettelijke meerderjarige leeftijd op 18 gesteld wordt. Tot die tijd geldt dat je voor het passief kiesrecht 21 moet zijn. Jammer dus, Manus.

LEUK OM TE WETEN.

Het hele gebeuren in het stembureau is openbaar (behalve natuurlijk als iemand zich even terug trekt, om te gaan stemmen men bij voorbeeld). Ook het tellen na - atloop. Je mag, als je dat wilt, gaan kijken of het wel eerlijk gaat. . . . . door den bezwaren worden ingebrachte kieswet art. 1. 9. 1.

STRAFEN.

Op het maken of gebruiken van valsche stembiljetten staat maximaal 6 jaar. En op het meeneemen van je stembiljet, want dat blijft bezit van de staat der Nederlanden, staat maximaal f300,- of twaalf dagen.

DRIE KANTTEKENINGEN.

Een deel van de verhalen over wat er met je stem gebeurd als je niet of ongelukkig stemt, zou verklaard kunnen worden uit het feit dat door het kiesstelsel dat in Nederland gehanteerd wordt een paar opmerkelijke effecten optreden - Het systeem van de grootste gemiddelden, dat gebruikt wordt voor het verdelen, werkt in het voordeel van de grote partijen. Als je echt wilt weten hoe dat komt, moet je dat maar iemand vragen die echt verstand van wiskunde heeft. Ik snap het wel ongeveer, maar absoluut niet voldoende om zelfs maar te leggen.

Maar dit is ook de reden dat partijen lijstverbindingen aan gaan. Dan hebben ze samen meer kans om een restzetel te halen, want samen zijn ze groter. - Er is altijd vanuit gegaan, dat moet weergevoeld worden voor de partij van de arbeid. Ofwel, bij een grote opkomst deed de PvdA het altijd wat beter. Bijkens onderzoekingen de laatste jaren is dat een sprong. Het lijkt er vooralsnog op dat er niet echt verband bestaat tussen de opkomst en de uitslagen van de vertiezingen.

- Ten slotte is het echter wel zo, dat als potentiële linkse stemmers niet gaan stemmen, dat niet alleen een verzwakking van links en dus indirect een versterking van rechts is. Dat effect werkt veel rechtsreeks, want bij de vertiezingen gaat het niet om absolute aantallen, maar om percentages van het totaal. Met andere woorden niet het preciese aantal stemmen dat een partij haalt, maar het % van het geheel is belangrijk. En dat betekent, dat als er 100 stemmen zijn en links haalt er 51 tegen rechts 49, dan wint links. Maar blijven er 4 linkse thuis, dan heeft rechts steeds 49 stemmen, maar links heeft er 51. En rechts komt dan zeggevend uit de vertiezingsstrijd.

AFSLUITENDE KREFTEN.

En zo zou er nog veel meer te vertellen zijn over vertiezingen en alles wat nu even geen zin om precies uit te zoeken wie dat waren.)

LEFFTIJD.

Speciaal voor Manus dient hier nog even vermeld te worden, dat je mag kiezen (aktief kiesrecht) als je 18 bent. Dat staat in de kieswet. Gevoerd worden (passief kiesrecht), staat in de grondwet, mag je van af je 18e. Maar daar is een aanvullende bepaling op, die zegt

Het nut van kritiek

De bajus is al vaker onder de aandacht gebracht in verband met het domme regiem. Het is dan ook de vraag of het zin heeft weer eens aan een aantal kanten van de gang van zaken aandacht te besteden. In ieder geval denkt ondergetekende vanuit zijn abolitionistische visie dat het nooit kwaad kan van de wanverhoudingen in bajussen zoveel mogelijk aan de grote klok te hangen. Abolitionisme is de opvatting dat bajussen (voor het grootste gedeelte)afgeschaft dienen te worden, omdat ze een gevolg zijn van in de eerste plaats een falende samenleving, in de tweede plaats een achterhaald strafrechtstelsel en in de derde plaats van de fundamentele ongelijkheid in een kapitalistische samenleving. Zonder verder hierover de discussie te willen aangaan of deze opvatting te willen toelichten, wil ik toch een aantal opvallende en regelmatig gehoorde klachten en opmerkingen uit het dagelijks bajusleven in de Boschpoort lichten om in ieder geval te wijzen op het weinig humane beleid dat in de gevangenis gevoerd wordt.

Voorlichting

Als je hier wordt binnengebracht, komt er iemand van het team op de ring bij je. Hij -sinds kort ook mogelijk een zij - wijst je op je plichten en hoe je je te gedragen hebt. Uit eigen ervaring zeg ik dat de manier waarop dit gezegd wordt er op gericht is je gevoel van eigenwaarde te doen weggebben. Vanaf het moment waarop je ingesloten wordt tot op het moment waarop je ontslagen wordt, bezit je geen eigen identiteit, voor een groot deel van het personeel. De voorlichting bestaat uit het opdreunen van een gestencilde tekst uit het huishoudelijk reglement. Er wordt je het idee gegeven dat je een paar rechten hebt en dat aan al je overige wensen tegemoet wordt gekomen: gunsten kunnen je zonder slag of stoot geweigerd worden. Er wordt niet gewezen op het bestaan van algemene gevangenisreglementen van het Min. v. Justitie. Er wordt evenmin tijd besteed aan je rechten op advocaten en hulpverleners die in het gebouw werken. De tekst op je cel is in het Nederlands gesteld, dat lang niet alle gedetineerden zullen kunnen lezen. Er bestaat onduidelijkheid over de invoer van persoonlijke goederen en van voedsel via de buitenkantine. Evenmin wordt gewezen op het recht op verlof.

Werkplicht

In de Boschpoort zitten gevangenen die afgestraft zijn; hun veroordeling is onherroepelijk, de hele rechtsgang is doorlopen. In het algemeen geldt voor de afgestraften in Nederland de werkplicht. Er zijn mensen die zeggen dat werk de ver-

vuiling van de geest tegengaat, maar als de arbeid de inhoud heeft die hij in de meeste penitentiaire instellingen heeft, en vooral in de bajus, is het eerder gerechtvaardigd te spreken van geestdodend en vooral ook en in de eerste plaats van TIJDdodend werk: verder is er immers niets te doen.

Werk je niet-omdat de sfeer op de op de werkvloer je niet bevalt, of als je gewoon geen zin hebt om mee te werken aan het stelsel dat Dat je tam wil maken, dan word je "automaties" geïsoleerd. Om te beginnen een strafisolatie: 14 dagen ononderbroken, daarna iedere keer verlengd met veertien dagen, onderbroken door de weekends. Kijk niet vreemd op als je dat aan het begin niet wordt gezegd, dat na verloop van tijd de straf in het weekend niet geldt, want het is duidelijk dat mensen met een bordje met het opschrift "isolatie" op de deur vragen oproepen en demotiverend werken naar de rest van de gevangenen toe. De werkplicht wordt door sommigen verdedigd met het argument dat het bijdraagt aan de resocialisatie. Daar kom ik verderop in het artikel nog op terug.

Verlofregelingen

"Met vragen m. b. t. de verlofregeling kunt u terecht bij een van de medewerkers van de administratie": zij vertellen ons wat we wel of niet kunnen verwachten, maar het blijkt, dat als je de juiste vragen niet weet te stellen, je de gewenste informatie ook niet krijgt. Er bestaan algemeen geldende regelingen wat betreft verlof en strafonderbreking e. d. Die heb ik nog nooit gezien in dit gebouw. Ze zullen wel ergens zijn, maar een hoop mensen zijn absoluut niet op de hoogte van het bestaan ervan. Het gevolg ervan is dat je ten eerste overgeleverd bent aan de nukken van het personeel en ten tweede dat je niet kunt afwegen wat het beste is in jouw situatie -ik zou geen verlof gewild hebben, omdat ik daar de tijd die ik moet zitten te kort voor vind, bovendien zou ik 'm niet krijgen, want ik zou niet terug komen! Verlofregelingen zijn sterk afhankelijk van rapporten die over je worden geschreven door bewaarders, brigadiers ect. Een objectieve maatstaf bestaat niet, zal ook nooit bestaan: etiketten blijven lang kleven.

Wat betreft die laatste opmerking wil ik nog zeggen, dat 't me opvalt dat de mensen die hier terecht komen allemaal iets bijzonders hebben: al een keer weggegaan uit een zgn. halfopen inrichting; niet gemeld op oproepen voor 't uitzitten van de straf tijd en mensen die sowieso de hoek ingeschopt worden.

De penitentiaire plaatsings commissie in Den Haag bepaalt waar je terecht komt en blijkbaar kom je als mediumlastige klant hier terecht. Het kan ook nog erger, maar daar kan ik niet over meepraten.

In ieder geval ligt bij justitie de opvatting vrij vast dat je vluchtgevaarlijke criminelen niet op verlof stuurt: daar komt alleen maar gedonder van, ze blijven weer weg en maken er een zootje van. Als je dan bovendien de pech hebt een aantal negatieve aantekeningen en rapporten te hebben gekregen, dan kun je 't helemaal schudden. Daarbij worden overigens de rapporten van de vorige detentieperiodes ook betrokken. Hoezo is er geen sprake van stigmatiseren? (+voorzien van een brandmerk) Bovendien is het uitermate vervelend voor (sommige) gevangenen dat men in de regel wekenlang zit te wachten op uitslag over 't aanvragen van verlof. Er wordt met die aanvragen ook slordig omgesprongen, zeker in Den Haag.

Gestoorde Contacten

Het is gevaarlijk om te generaliseren. Het is mijn bedoeling hen te raken die zich door de kritiek in dit stuk aangevallen voelen. Ik ben me bewust van de onvolledigheid van dit artikel. Ik zit in isolatie en kan dus sommige dingen slechts van op een afstand beoordelen. Maar mijn ervaring is dat juist degenen die zich aangevallen voelen zich eens zouden moeten bekommeren om de vervreemding in hun werk. Dit ter zijde. Vervreemding en contactstoornissen kun je overal in de maatschappij waarnemen. Met name in fabrieken waar sprake is van hoge mate van automatisering is het moeilijk menselijkheid te handhaven in het productieproces en is het een veel voorkomend verschijnsel dat mensen er staan zonder te weten wat ze nu eigenlijk maken en het ze per slot van rekening ook niet interesseert waarom ze daar staan zolang als de pegels maar iedere maand

worden bijgeschreven op de bankrekening. In zgn. sociaal instituut wat de bajus zou behoren te zijn in de gristelijk-liberale opvattingen- immers een bajus is bedoeld als een maatregel die "afwijkend gedrag" moet korrigeren, de bajus moet moraliseren- zou je denken dat je interesse in de mensen zou kunnen mogen verwachten. Hoe 't in andere bajussen is gesteld is mij slechts van horen zeggen bekend, maar

ik meen uit de verhalen, gevoegd bij mijn eigen ervaringen en waarneming te mogen konkluderen dat kontakt tussen gevangenen en personeel een kontakt is dat zich laat kenmerken door onverschilligheid van de kant van de bewaarders en personeel waardoor afwijzing en agressie van de kant van gevangenen in de hand wordt gewerkt.

Op mijn vraag of het iets uit zou maken of het een Nederlander of een Turk zou zijn kreeg ik het veelzeggende antwoord dat de bewaarder een echte Hollander is wat dit soort dingen betreft. De bewaarder in kwestie bedoelde dat Hollanders niet zulk werk hoeven te doen, want daar hebben we immers buitenlanders voor.

Een bewaarder die een gevangene van de rekreatie naar z' n cel begeleidt, meent dat deze niet snel genoeg maakt dat deze naar de plaats van bestemming komt. De bewaarder slaat deze gedetineerde in elkaar. De gevangene was een zwarte. De bewaarder in kwestie profileerde zich t.o.v. mij als uiterst rechts.

Afgezien van het feit dat deze situatie in de hand wordt gewerkt door de magere bezetting die alle werkzaamheden moet verrichten, meen ik toch ook te kunnen waarnemen dat er een fundamenteel desinteresse bestaat onder bewaarders en personeel voor de persoonlijke omstandigheden en de karakters van gevangenen. Zeker in de bajus wordt dat door een groot gedeelte van de gedetineerden zo ervaren.

Op mijn vraag of een bewaarder begrijpt dat mensen zich uitwoede tegen het parlement keren als dit de regels van de democratie aan z' n laars lapt, antwoordt de betreffende persoon dat hij dat niet begrijpt en niet wil begrijpen ook.

Vooroordelen

De kontakten zijn bepaald door de machtsverhoudingen. Een gevangene krijgt niet de ruimte om z'n persoonlijkheid te tonen en de omgang tussen gevangenen en personeel wordt dan ook grotendeels bepaald door vooroordelen: een gevangene die eenmaal een bepaald gedrag aan de dag heeft gelegd wordt ook niet de ruimte geboden om daartegen een genuanseerder beeld op te roepen. In het meest ekstreme geval is het voldoende Zwart te zijn, geen Nederlander te zijn, of er zgn. punk uit te zien om alle verdere ontwikkeling van menselijk kontakt te blokkeren. Enkele voorbeelden wil ik hier aanhalen om aan

te geven dat het niet om incidenten gaat maar gevolgen van een fundamentele bekrompenheid:

Een bewaarder die zijn schoenen zit te poetsen merkt op dat hij daarvoor toch wel graag een Turk zou willen hebben.

Karriëre

Kritiekloosheid, onverschilligheid en bekrompenheid worden in de hand gewerkt door het feit dat de meeste mensen die hier werken een bestaan hebben opgebouwd en het zich niet kunnen permitteren hun baan te verliezen. Behalve het feit dat de direktie en het Min. v. Just. niet zo gesteld zijn op mogelijke kritiek vanuit de "basis", is het ook zo dat de verschillende meningen over de inhoud van het werk er toe leiden dat mensen die kritiek hebben hun mond niet open doen uit angst geïsoleerd in de groep te komen te staan, of, nog erger, dat een uitgesproken vijandige houding aan de wordt gelegd om de situatie te handhaven waarin sprake is van een duidelijke machtsverhouding tussen gevangen en bewakers.

Resocialisatie

De organisatie van de bajus zou volgens sommigen kunnen bijdragen aan een succesvolle - lees aangepaste- terugkeer in de maatschappij. Daarvoor zijn indertijd ook de werkzalen bedacht: normale produktieprocessen die enerzijds de gevangenen - het asociale, werkschuwe volk- weer moeten laten, wennen aan het regelmatige werk, terwijl anderzijds de tijd erdoor gebroken wordt; ledigheid is des duivels oorkussen. Dus produceren de gevangenen van alles en nog wat. Voor KBB, DAF en Philips. Als je straks weer buiten staat is er weliswaar geen baan voor je - vooral niet met een leuk strafblad - maar je weet in elk geval weer hoe het hoort. En daar sta je dan met uitkering ... zonder interesses (natuurlijk is dit weer een heel generaliserende opmerking, maar ik kan ook niet van geval tot geval spreken; het gaat om de idiotie van het systeem). Het feit dat het ministerie hier een werkzaal heeft neergezet voor de lievesom van 12 miljoen ballen in een tijd dat 15 % van de beroepsbevolking baanloos is, is al typerend voor de traagheid waarmee hier in Nederland beleid wordt. Een gevolg is o.a. de zeer beperkte ruimte voor allerlei vormen van rekreatie die een gevangene wegwijs zouden kunnen maken in de mogelijkheden zijn vrije tijd te besteden.

Het middel is tot doel in zichzelf geworden: de hoge investering in de werkgelegenheid wordt (ongenoemd) gebruikt als rechtvaardiging voor een beperkt scala van tijdsbestedingsmogelijkheden. Maar ondertussen draagt dit sociaal recht geenszins bij aan het voorbeelden op een goeie terugkeer in de maatschappij.

REPRESSIE

Integendeel, de bajus op zich is een onderdrukkend instituut, wat zich mag verheugen in de twijfelachtige eer kwaad bloed te zetten. De verhoudingen tussen bewaardes en regiem enerzijds en gevangenen anderzijds zijn daarin alleen maar versterkende factoren. Naast het verschijnsel dat gevangenen steeds vaker op hun plaats worden gewezen gebeurt het ook regelmatig dat gevangenen om weinig heldere redenen in elkaar worden geslagen. Zo wordt in de regel afwijkend gedrag de kop in gedrukt en ontstaan veel van haat en verbittering vervulde gesprekken onder de gevangenisbevolking.

Illustratief is wat dat betreft de gang van zaken tijdens de weekends wanneer er sprake is van zg. beperkte serviceverlening. Dat houdt in dat je 'sochtends alleen je cel uitkomt

Om je in tien minuten te wassen. Daarna kom je er tot één uur niet meer uit. Je hebt weliswaar tweeenhalf uur recreatie-videootje kijken op de recreatiezaal- maar het is toch een hele ruk tot de maandagochtend als iedereen weer naar de werkzaal mag en je dus de hele dag mensen om je heen hebt. De meeste gevangenen vervelen zich kapot tijdens het weekend. Dit wekt een spanning op die zich regelmatig uit in schreeuwen en trappen tegen de deuren. De reactie die hierop gegeven wordt is in het algemeen bepaald repressief: verbaal en fysiek geweld. En als er geslagen wordt wordt er ook goed geslagen. Het schijnt eerder regel dan uitzondering te zijn, dat in zo'n geval 3-4 bewaarders je helemaal temmes slaan. Je wordt dan ook geïsoleerd, eerst in een strafisoleercel, daarna vaak nog op je eigen cel. Boze tongen beweren dat men wacht tot de ernstige gevolgen van de klappen min of meer onzichtbaar geworden zijn alvorens je weer uit isolatie komt. Dat die dreiging reëel is weet ik zeker. Of die ook direkt verband houdt met het gebruiken van allerlei-door de dokter hier-voorgeschreven tranquilizers kan ik zo niet uitmaken. Feit is, dat mensen hier een niet al te beste nachtrust genieten. Dat zal ook verband houden met de gehorigheid die de architectonische vormgeving van dit gebouw met zich mee brengt. Je hoort de geluiden ongeveer op een manier die je van vroeger kent als je in een betonnen rioleringspijp die in een nieuwbouwwijk ingegraven moest worden aan het spelen was en iemand aan de andere kant iets tegen je riep. Een hol, onwezenlijk gevormd geluid. Bovendien neemt een deel van het personeel in de nachtwacht het hier niet zo nauw met de akoestische eigenschappen van de Koepel: regelmatig kun je tot midden in de nacht genieten van de arbeidsvitaminen op de radio. Repressie in een bajus is niet altijd zichtbaar of direkt voelbaar, dat moge duidelijk zijn.

TOEKOMST

Sinds enkele jaren is het toegestaan om TV op je cel te hebben. Dit wordt M.I. ten onrechte beschouwd als een verworvenheid. De staat heeft ook op het gevangeniswezen bezuinigt, wat met name duidelijk merkbaar of meetbaar is op het terrein van personeelsvoorziening. Uitbreiding van taken en bevrozing van het aantal bewaarders heeft er o.a. toe geleid dat de recreatievoorzieningen werden teruggeschoefd.

De TV op cel is een zoethoudertje om het beperken van andere vrijheden ongestoord doorgang te laten vinden. In deze bajus vindt momenteel een verbouwing plaats. Als die verbouwing is afgelopen zal iedereen een eigen wastafel hebben met warm en koud stromend water, een eigen toilet, een eigen lichtknop, een eigen warmteregelaar, een kabelnettelevisieaansluiting en een intercom.

Je komt nu regelmatig achter je deur vandaan om je te wassen en om te poepen en te piesen. Straks kom je niet alleen niet meer van je cel af, maar is ook de recreatie "overbodig" gemaakt. Iedereen heeft dan die videoos die nu op de recreatiezaal worden gedraaid via een speciaal kanaal op de televisie. En 's morgens zie je pas iemand als je uitgesloten wordt voor arbeid. De verbouwing wordt gezien als een vooruitgang. Ik denk dat 't de situatie voor de bewakers vereenvoudigd en dat het uitsluitend aantrekkelijk is voor gevangenen die zich hier werkelijk nergens wat van aantrekken. In het algemeen gesproken is internering echter een ingreep in iemands bestaan die niet zo makkelijk individueel wordt verwerkt. Alle stoere verhalen ten spijt, alle ontkenning en verdrukking verzwijgend, opsluiting blijft een verschijnsel wat tegen de vanzelfsprekende menselijke vrijheidsverlangens indruist.

Er komen hier mensen die geen hap door hun keel kunnen krijgen in de 14 dagen dat ze hier zitten. Het argument dat het hier gaat om kortgestraften, als legitimatie voor de handswijze van het regiem lijkt me een schijnargument: mensen opsluiten zonder werkelijke sociale contacten is inhumaan. Een uurtje bezoeke, een uurtje pater-dominee, 8 minuten bellen in de week zetten geen zoden aan de dijk.

Bovendien, en dat baart mij veel meer zorgen, is dit een weg waarlangs de isolatiepraktijk veel effectiever kan worden gemaakt.

Op 't moment is het zo dat je wanneer je weigert te werken je 23 uur alleen op je cel zit. Naar buiten kijken valt niet mee, door matglas.

Dankzij de verbouwing is er momenteel geen luchtkooi. Tot voor kort werd je afzonderlijk gelucht, een uurtje in een kooi van 5x84 meter en was je dus 24 uur alleen. Je zag mensen op de ring, als je van en naar bewoog. Op 't moment is het zo dat je de eerste 14 dagen van je werkweigering ook gedurende de weekends geïsoleerd wordt. Daarna alleen op werkdagen. Als hier straks alles klaar is is men in staat je 24 uur per dag uitsluitend te konfronteren met het personeel van de bajus. Ik wil der niet al te diep ingaan op gevolgen daarvan: zonder verdere psychologische oorlogsvoering kan een mens jaren zo'n isolatie schadeloos doorstaan. Let wel: KAN!

De informatie over de praktijken van de engelse bezettingslegers in Ierland, de duitse anti-terreur-terroristen, de belgische Rijkswacht, is via andere kanalen veel toegankelijker en laat zien waar de weg heen leidt: een voorbode van zulke praktijken moge zijn de behandeling van de twee in Buitenveldert gearresteerde IRA-leden.

Marc

P. S. Marc is inmiddels vrij

Boeken:

Auf Anordnung von oben. Documenten en artikelen over isolatie in gevangenschap. Aktiegroep Peter Paul Zahl. Frankfurt 1977

Alan Reeve. Notities uit een wachtkamer. deel 1: anatomie van een politiek gevangene, Lont 1982

Lauret/Lasierra: Beulen in witte jassen. De "schone" marteling. uitg.: Wereldvenster.

Dit artikel verscheen ook in het arnhemse Nulnummer. ism. het kollektief bijzondere opdrachten geeft het nulnummer binnenkort een brochure uit over de bajus, met als centraal thema abolitionisme (afschaffing), waarin een literatuur wordt opgenomen.

JAT BEWUST

bestorm de grootwinkelbedrijven
en neem wat je nodig hebt.

bij verder korten
op uitkeringen
en minimumlonen
en verdere stijging
van de woonlasten
word je gedwongen
te jatten om nog
redelijk te kunnen
leven.

ARRESTATIE WEGENS OPRUIJING

proletarism winkelen neem en eet!

Dinsdag 25 maart is Ed Bruinvis gearresteerd. Dit is gebeurt n.a.v. het strafproces dat op 30 augustus '85 tegen ed is gevoerd. Ed is voormalig lid van de Rooie Arnhemmer (de linkse boekhandel in Arnhem) en werd in 1983, evenals een ander medewerkster, bij een politie-inval gearresteerd wegens het etaleren en verkopen van het Jat-Bewust affiche. Dit affiche is een aantal jaren geleden al verspreid om de aandacht te vestigen op de steeds verdergaande verarming van alle mensen die met een minimuminkomen moeten rondkomen, in tegenstelling tot de steeds stijgende winsten van de grootwinkelbedrijven, multinationals etc.

De aanklacht tegen Ed luidde: opruijing. Door de officier van justitie, dhr. P.L.C. Tideman werd in dat proces een week voorwaardelijke gevangenisstraf plus een geldboete van f 150,- geeist. De rechter, dhr. K. Kok veroordeelde Ed uiteindelijk tot een boete van f 150,- of bij niet betalen drie dagen zitten.

Op dinsdagmiddag kwam de politie bij Ed aan de deur. Via de intercom werd hij gesommeerd de deur open te maken. Op de vraag van Ed bij wie ze moesten zijn en wat ze wilden werd niet geantwoord. Hun enige respons was: "Openmaken, politie !!!". Terwijl Ed zijn advocaat belde werd er langdurig gebeld en probeerden ze zijn voordeur in te trappen. Daarop maakte Ed de deur open waarop twee wouten in burger onmiddellijk de gang instapten. Betalen of meekomen was hun devies. Aangezien Ed principieel weigert om te betalen zit hij dus nu in een kleine benauwde cel op het politiebureau in Doorwerth zijn drie dagen uit.

Zo blijkt weer dat als je ageert tegen het voortwoekerende winstbejag van het grootkapitaal, dat zich verrijkt ten koste van zovelen, je bedreigend voor hun bent. De moraal "Gij zult niet stelen" moet diep in onze geest blijven zitten omdat het een van de peilers is van het kapitalisme. Dat tegelijkertijd de grote bedrijven voortdurend stelen (RSV zaak, ABP affaire etc.) valt kennelijk buiten deze moraal.

bij het Rood Verzetfront Press-office is onlangs een nieuwe bundel vertaalde CCC-teksten verschenen. Opgenomen zijn ook een drietal achtergrondstukken, die op een mei '85 naar buiten werden gebracht, waarin de CCC ingaan op hun uitgangspunten en hun werkwijze.

Het boekje "Cellules Communistes Combattantes: Theorie en praktijk van de guerrilla" is te koop voor 4 gulden in de linkse boekwinkel (Rode Hond, Manifest...) en kan ook bij de Knipselkrant besteld worden door f6,50 over te maken op giro 4246655 tnv. De Knipselkrant, postbus 7001, 9701 JAA Groningen o.v.v. RVF nr. 50.

BAJESLIJST VAN VASTZITTENDE TOTAALWEIGERAARS per 27-3-'86

Remco de Graas
p/a HvB Brink 9
Assen (28 aug.)

Bert Stavenuiter
p/a HvB Wolvenplein 27
3512 CK Utrecht (16 okt.)

Wim Koolhoven
p/a HvB Marktstraat 7
Almelo (27 okt.)

René Poort
p/a HvB Wolvenplein 27
3512 CK Utrecht (28 okt.)

Jeroen v. d. Sluis
p/a jeugd HvB De Vest
postbus 968 Haarlem (1 nov.)

Marinus Langendijk
p/a HvB2 Harmenjansweg 4
Haarlem (eind nov.)

Olivier Dupuis
p/a gev. St. Gillis
Duc Petiauxlaan 106
1060 Brussel

Arnhem, 26 maart '86

POSTBUS 811
6800 AV ARNHEM
TEL. 085-516533
GIRO 5000115

p.s.: De brochure over het Jat-Bewust proces, de arrestaties van '83, de achtergrond van het bewust jatten enz. is nog steeds te bestellen door overmaking van f 5,- op de girorekening van Tegendruk (zie briefhoofd).

Dode bij antikern- demonstratie

Afgelopen zaterdag heeft de smeris in het duitse Wackerdorf een aktiekamp tegen de daar te bouwen opwerkingsfabriek ontruimd. 280 arrestaties.

Afgelopen pasen werd bij een demo van zo'n 100.000(!) mensen door de politie alweer een demonstrant VERMOORD. Door de inzet van veel te hoge konsentrasies traangas overleed een 38-jarige man aan een astma-aanval.

Woensdagmorgen zijn uit solidariteit met het verzet in Wackerdorf een stel ME-busjes bij Woensdrecht in de hens gegaan.

DERDE WERELDCENTRUM

Den Haag is een voorziening rijker. Op 10 april wordt het Derdewereldcentrum officieel geopend na een jaar van voorbereiding door het (voormalig) Mondiaal Informatie Centrum en een aantal derdewereldsolidariteitsgroepen.

Er is een uitstekende huisvesting gevonden aan de Prinsegracht 38. Op dit moment zijn de verbouwingen nog volop aan de gang, maar op 12 april zal het zeker klaar zijn voor een knallend openingsfeest. Vanaf 12.00 uur is iedereen welkom om een kijkje te nemen in 't pand waar een tentoonstelling aanwezig zal zijn over het thema "Honger hoeft niet"; aansluitend bij de landelijke actie-week hierover. 's Avonds vanaf 21.00u is het swingen op Latijns-Amerikaanse muziek en een optreden van Jaquelin en Veronica Castro uit Chili. Tevens wordt er een film gedraaid van Johan v.d. Keuken met de titel "I love dollars". Toegang 's avonds f3,50 (minima) en f5,-.

Alleen maar ellende?

Via allerlei activiteiten willen wij aandacht schenken aan actuele gebeurtenissen in ontwikkelingslanden. Natuurlijk zullen de meestal slechte economische omstandigheden van mensen in ontwikkelingslanden en hoe deze inwerken op het dagelijkse leven, in de activiteiten en onderwerpen nadrukkelijk aan de orde komen. Maar we willen ook, naast alle ellende, een positief beeld geven over het leven daar, met name het kulturele gebeuren.

Informatie

Het centrum is tevens informatiecentrum, elke middag geopend en telefonisch bereikbaar, voor belangstellenden, scholen, pers ect. Geopend om zomaar even binnen te lopen, om bij de wereldwinkel produkten uit de derde wereld te kopen of rond te neuzen op onze leestafel met vele tijdschriften en boeken, een tentoonstelling te bekijken of een kopje koffie of thee te drinken. Mensen of groepen uit Den Haag die bezig zijn of willen gaan met solidariteitswerk willen wij graag ondersteunen. We geven adviezen en bieden ruimte en in de toekomst ook reproductiemogelijkheden. Iedereen die zich actief voor het centrum wil inzetten, bieden we leuk en afwisselend werk in een gezellig sfeertje.

Ons programma biedt o.a. maaltijden uit de derde wereld, politiek-cultureel café, poezie, live-optredens. Ook zijn er werkgroepen: -werkgroep scholen; die o.a. een projekt over het leven in Juigalpa ontwikkeld heeft. -werkgroep kerken; die mensen uit de kerk probeert te betrekken bij specifiek Haagse activiteiten, zoals de stedenbond met Juigalpa en de Soweto-her-

denking.- toekomstige werkgroep van/ voor vrouwen met speciale aandacht voor de positie van vrouwen in de derde wereld.

Abonnee

Het derdewereldcentrum geeft ook een Agenda uit. Regelmatig blijf je dan op de hoogte van onze activiteiten. Een abonnement, tegen kostprijs, kost f7,50 per jaar (minima f5,-) Stort dit bedrag op giro 139191 t.n.v. derde wereld centrum Den Haag o.v.v. abonnement.

Wil je ons werk ondersteunen dan kan dat door een steunabonnement te nemen. Daarvoor minimaal f25,- op bevestaan staand gironummer storten o.v.v. abonnement. Je ontvangt in beide gevallen elke twee maanden een Agenda. Openingstijden derde wereldcentrum: di t/m vr-middag 13.00-17.00u Openingstijden Wereldwinkel: wo 13.30-17.30u do 12.30-17.30/ 19.00-21.00u vr 12.30-17.30u za 10.00-16.00u telefoon: 070-456154 Tot ziens!

VERKLARING

HET ROOD REVOLUTIONAIR FRONT NEEMT HIERBIJ DE VERANTWOORDELIJKHEID OP ZICH VAN DE SYMBOLISCHE AANSLAG OP DE ZETEL VAN DE "ATLANTISCHE COMMISSIE", DEEL UITMAKENDE VAN DE N.A.V.O.-INFRASTRUCTUUR, EN DIENT TE WORDEN BESCHOUWD ALS EEN DAAD, GERICHT TEGEN DIT MILITARISTISCH FUNDAMENT VAN HET INTERNATIONAAL GROOTKAPITAAL. HET ROOD REVOLUTIONAIR FRONT ACHT DE N.A.V.O. VERANTWOORDELIJK VOOR DE TOENEMENDE, VOOR HET INTERNATIONAAL GROOTKAPITAAL VAN ESSENTIEEL BELANG ZIJNDE, OVERBEWAPENING EN DAARMEDE GEPAARD GAANDE GIJZELING VAN DE VOLKEREN VAN MET NAME EUROPA ALSMEDE VOOR DE CATEGORISCHE PLUNDERING VAN GRONDSTOFFEN EN ARBEIDSKRACHTEN TEN BATE VAN DE HEERSENDE KAPITALISTENKLASSE.

ik repareer kleine dingen

POLITIE Zet het hond uit kraakpand

KOEST!

Door de wijziging van...

Uit solidariteit met de voormalige bewoners en gebruikers van het CLD...

KUNSTENMAKERS TEGEN OPVLAGE EN ONTRUIMINGEN

DE BENDEN VAN DE ZWARTE HAND

AGENDA

Leiden

films in het Kijkhuis

5-6 april, 20+22.15 uur

Nazarin (bunuel)

7 april, 20+22.15 uur

Drama della gelosia (scola)

8 april, 19.30+22.15 uur

Paris texas (wenders)

9 april, 19.30+22.15 uur

Kagemusha (Kurosawa)

10-13 april, 20+22.15 uur

Afzien (verhage)

14 april, 20 uur

Reds (beaty)

15 april, 20+22.15 uur

Under the volcano (finney)

16 april, 20+22.15 uur

Permette (scola)

17-20 april, 20+22.15 uur

Desperately seeking (seidelman)

films in het Filmhuis

5-6 april, 21.15 uur

Theorema (pasolini)

9 april, 21.15 uur

Mystery of the organism

10-13 april, 21.15 uur

Montenegro

16 april, 21.15 uur

Bonvenuta

17-20 april, 21.15 uur

Instamboel

films in het LAK

7-8 april, 20+22 uur

Bergman Minifestival

muziek in het LVC

5 april: les miserables

10 april: Voodoo's Sex Atom

11 april: John & Jellers

12 april: I Got The Bullits

18 april: Waltons & Red Necks

19 april: Black Roots

Den Haag

Paard van Troie

5 april: Burma Shave (22.30)

Side Effect (23.30)

9 april: Christian Death (23.00)

11 april: Giant Sand (23.00)

10 april: Jules Deelder (22.30)

Korzo - theater

11-12 april: 'met kind bekleed'

25 april: 'strijd' (21.00)

Blaue Aanslag - muziek

12 april: 20.30 uur

Smartpils +

Na a da fink sa

3e wereld centrum

12 april, v. a. 12 uur

open dag en openingsfeest

Rotterdam - ver vooruit!!

25 april opent - neelie smit kroes -

het KRAAKcafé

corverstraat 27-a

bel voor info 010-256387

EN TOCH GA

KRUIDENDOKTER

Ik handel democratisch
als mijn doen & laten
zijn afgestemd op de mening
van een meerderheid
van honderdenvijftig
gekozenen

Er zijn meer middeltjes
in de handel
die niet op bijwerking
zijn onderzocht

Ik ben kruidendokter

IK NIET . . . . . !

HET CIRCUS

Ze snappen toch het fijne niet,
dus hun rechtsorde is de mijne niet.

Verkiezingen geven hun recht gestalte,
dus twijfels aan het democratisch gehalte
zetten zich om in zekerheid,
waardoor ik hun playbackshow mijd.

Hun rechtsorde is de onze niet,
dus sporten wij de bonzen niet.

Ben je weg van variété,
speel dan lekker met hen mee.
Maar open ogen maken ziek:
ik druk mijn snor zelfs als publiek.

Het algemeen belang is het mijne niet,
dus plaatsvervangt men mij ook niet

De ware democratie is zoek;
valt met de CP dan pas het doek?
Welnee, want zoek is zoek is immers zoek
wat maakt het uit in welke hoek?

Toen kwam een olifant
met een heel lange snuit
& die blies dit verhaaltje uit.
Slaap lekker!